One Thousand Homes of Dialogue

A I M E T M

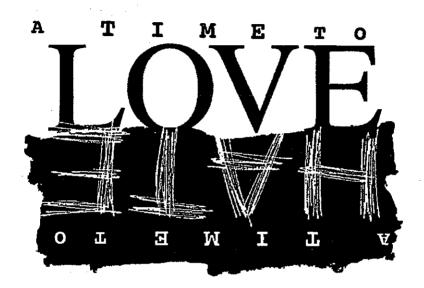
[volume 1 / number 5]

The Orthodox Union 333 Seventh Avenue, New York, NY 10001

· 1-800-4CHAVER E-mail: pardes@ou.org

http://www.ou.org/pardes

The Parales Project
Volume | Dumber 5

Many of the topics included in the Pardes curriculum are far-reaching and have broad ramifications. The intent of Pardes is to promote sensitivity and spiritual growth through exposure to a variety of Torah sources. It is not within the pervue of Pardes to arrive at conclusions relevant to decisions of Halacha. Please consult your Rabbi for personal decisions.

UNITED and UNTIED.

Two words with the same letters and opposite meanings. The only difference is where you put the "!".

How would you respond?

OUR BEST FRIEND, WHO WAS ABUSED BY HER father as a child, tells you that her "personal nightmare" has finally ended. After years of anguish, she's concluded that there is only one way to emotional health—she must learn to "hate" her father. Your friend, who seems relieved by her conclusion, asks for your opinion.

CANAL DIESERY

It is customary to recite the following prayer before entering into a Torah discussion:

(Shulchan Aruch O.H. 110)

ay it be Your will, Hashem my G-d and G-d of my fathers, that You illuminate my eyes with the light of your Torah and that You save me from all stumbling blocks and errors, whether it be in discussions of what is prohibited and what is permitted or in monetary matters, whether it be in any other Halachic deci-

יחי רצין מלפניך הי אלקי ואלקי אבותי שלא יארע דבר תקלה על ידי ולא אכשל בדבר הלכה וישמחו בי חברי ולא אומר על טמא טהור ולא על טהור טמא ולא על מותר אטור ולא על אטור מותר ולא יכשלו חברי בדבר תלכה ואשמח בהם. כי ה' יתן הכמה מפיו דעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מחורתר.

sions or just in theoretical study. I pray that I do not make any mistakes, and if I do, my study partners should not take delight in them. I pray that I should not proclaim the impure pure or the pure impure, the permitted forbidden or the forbidden permitted. I pray that I should not derive joy from the errors of my study partner. Open my eyes and allow me to see the wonders of Your Torah because it is from G-d that all wisdom comes forth, it is from His mouth that I will acquire wisdom and understanding. Amen.

Points for Study

I whe Temple in Jerusalem represented the unity of Israel. The Temple served to unify the people. They were unified in one priest, one altar and for that matter only needed one Temple. When the Jews engaged in causeless hate, the antithesis of unity, the Temple no longer served a purpose and the people of Israel no longer deserved to have it standing. It was then that God destroyed it.

Maharal of Prague, Netzach Yisroel, chap. 4
Source, pg. 20

In Temple in Jerusalem, headquarters of the Jewish people, twice was built and destroyed because of our sins. The first Temple was destroyed because we worshipped foreign gods, committed incest and murdered. During the period of the second Temple we studied and kept the Mitzvot. The Temple was destroyed because of causeless hate. This teaches us that causeless hate is equal to murder, incest and idolatry.

Talmud Yoma 9b Source, pg. 21

3 The consequences of the destruction of the second Temple were far worse than that of the destruction of the first Temple. During the period of

the first Temple in Jerusalem, although the people of Israel sinned they had good hearts and trusted in God. God destroyed the Temple because their actions were evil. During the period of the second Temple, although their actions were proper, God destroyed the Temple because their hearts were evil. which resulted in causeless hate. To worship God one must have a good heart.

> Vilna Gàon in Biur Hagra on Agadda of Rami Bar Chama, Bava Batra Source, pg. 22

4 The second Temple is still not rebuilt. It is impossible to cure an illness if the cause of the disease is still present, even with the best medicine in the world.

> Reb Yonason Eybeshitz, Yeoras Dvash 7 **Source**, pg. 23

- 5 Hate is the product of too much self-love. Ray Kook, Toras Cohen, pg. 153
- 6 "Causeless hate" If it's causeless, why do we do it? The reason is that the ego stands between us and doesn't let us see anything but ourselves. If I am egocentric, I feel only for myself and there is no room to feel for someone else. The presence of another individual threatens my space and becomes an interruption to my personal needs; therefore, I hate him.

Heychultzu, Rabbi Shalom Dov Baer of Lubavitch Source, pg. 24 7 Loving a fellow Jew is only possible if one makes his physical needs secondary to his spiritual needs, for it is the body which serves as a divider between Sefer Harachim, vol. 1, pg. 618 men. Source, pg. 24

8 "Love your neighbor like yourself" - Just as when we do something wrong we don't hate ourselves for it, so too, with our neighbors; when they do something wrong, we shouldn't hate them for it. Ba'al Shem Tov

9 Some people who hate others justify their behavior by claiming that they are lovers of truth and the person they hate is false. In fact, a love of truth that manifests itself in hate of others is only imaginary. None of us are completely "true", yet we don't hate ourselves for it. Where is our love of truth when it comes to ourselves?

> Rebbe of Ozorov in Aish Dos. Shaar Kedushas Yisroel Source, pg. 25

10 "If you see your enemy's donkey struggling under its load, you shall certainly help him" (Shemos 23). The enemy referred to in the Torah is a fellow Jew. How then is it permitted to hate a Jew? Doesn't the Torah say, "Do not hate your brother in your heart" (Vayikra 19)? Our sages say this refers to a case where you saw someone

The Pardes Project

sin, you warned him of his sin, and he continues anyway. It is a Mitzvah to hate this person.

Rambam, Laws of Murder, chap. 13; par. 14
Source, pg. 26

How should we react when a truly great man criticizes another very great man? We are forbidden to listen to him, even if he is the leader of the generation. Being that it is against the Torah, we are even forbidden to listen to a Prophet. If you are wondering how a Gadol HaDor can come to criticize other Torah giants, perhaps this comes from the sins of the generation, or God is testing us to see if we will follow him.

Reb Zvi Elimelech of Dinov in his commentary to the Hakdomo V'Derech Eitz Chaim, fn. 83 Source, pg. 27

If you will notice, most Mitzvot depend on love of mankind, i.e., charity, tithes, business ethics, interest and many more. Most of the character traits of God, i.e., mercy, patience, kindness, giving another person the benefit of the doubt, and many others that we must emulate, depend on attitudes and feelings towards another person. That is why loving one's fellow man is an essential rule of the Torah.

10

Shnei Luchos Habris, SHLAH, Letter Beis Source, pg. 28 13 If you are tempted to hate another individual, even if you feel it is a Mitzvah to hate a particular person, ask yourself the following question: Are you happy with his downfall? If the answer is yes, then God does not want your hate. In the final analysis, there is almost no justification for hate. The Torah says, "Do not hate your brother in your heart." Those whom it is permissible to hate are almost non-existent. We should try to replace the emotion of hate with the virtue of love, which is a Mitzvah of the Torah. There is no difference between this Mitzvah and the Mitzvah of Tefilin or Tzitzit and staying away from non-kosher foods, except that the force of habit which we have acquired from childhood has reinforced these other Mizvot. When it comes to the Mitzvah of love, our development has been reversed, as we learn to fight with other children, etc. We need only reverse our habits.

> Sefer HaMidos, Dubnow Magid, Shaar Hasina, chap. 4 **Source**, pg. 29

Source Biography

Prepared by Ari Bergman

Maharal of Prague (1525-1609)

Rabbi Judah Loew ben Bezalel was a renowned talmudist, kabbalist, ethical teacher, and mathematician. Much of his work was in extracting the inner meaning of aggada to find a deeper philosophical and moralistic understanding of the Gemara. His piety and knowledge made him popular within the Jewish as well as non-Jewish world of sixteenth century Prague.

The Vilna Gaon (1720-1797)

Rabbi Elijah ben Solomon Zalman, also known as Ha-Gra, was the foremost scholar-sage of Lithuanian Jewry in the eighteenth-century, and has become the spiritual forefather for much of the non-Chassidic yeshiva world. Known for his greatness in Talmudic and Kabbalistic study, he likewise mastered astronomy, mathematics and music. His system of Talmudic study focused on trying to find the true meaning intended by the sages in the text. The Gra was a fiercely outspoken opponent of Chassidism, fearing the movement would erode the centrality of Torah learning in Judaism, and was pivotal in galvanizing the split between the Chassidic and non-Chassidic world.

Rabbi Yonason Eybeshitz (1690-1764)

An exceptional Talmudist, Halachist and Kabbalist, Rabbi Eybeschitz held positions as dayan of Prague, and later rose to the position of Rabbi of the "Three Communities," Altona, Hamburg and Wandsbek. He had contacts with Christian leaders of the period, debating religious and philosophical topics with them. His position was challenged on a number of occasions following allegations that he was a secret follower of the Shabbateanism, an outlawed movement centered around the false messiah Shabtai Zvi, despite Rabbi Eybeshitz supporting the excommunication of all Shabbatean followers. The controversy over whether Rabbi Eybeshitz was a Shabbatean spread to all major Jewish communities, and attacks by opponents lasted until his death.

Rabbi Abraham Isaac HaCohen Kook (1865-1935)

Known as the "father of Religious Zionism", Rabbi Kook, a brilliant scholar and Jewish leader, was born in Latvia and emigrated to Palestine in 1904. After staying in London during the First World War, he returned to Palestine to become the first Ashkenazic chief rabbi of Palestine. His yeshiva, Merkaz Harav, focused on the study of religious texts dealing with the land of Israel, and issues relating to the Temple services. Seeing the growth

of Zionism as a stepping stone to the Messianic Age, Rav Kook developed close relationships with non-religious Zionists who he saw as being an integral part of the building of the land that was leading to the Redemption. Most other orthodox leaders were against the Zionist movement because of its predominantly secular nature. Rav Kook's teachings over settling the land have provided the basis for modern Religious Zionist ideology.

Rabbi Shalom Dov Baer Schneerson (1773-1827)

The eldest son of Rabbi Shneur Zalman of Liady, who was the founder of Chabad Chassidism and had suffered the full force of the anti-Chassidic backlash, Reb Dov Baer became the leader of the Chabad dynasty after his father's death in 1813. He moved the group to the town of Lubavitch in Russia, after which the group became known. As a prolific writer, he expanded on the mystical works of his father, and helped to further differentiate the Chabad movement from other forms of Chassidism. Like his father, Reb Dov Baer was imprisoned by the Russian authorities after allegations by opponents, but was released soon after.

The Ba'al Shem Tov (1700-1760)

Rabbi Israel ben Eliezer, also known by the acronym the Besht, was the founder of the Chassidic

movement. Although little first-hand knowledge is known about the Besht, one source states that he spent much of his early years outside the traditional structure of Talmudic education, but did gain much knowledge of Jewish mysticism. He went on to serve as a teacher's assistant, elementary school instructor, and ritual slaughterer. After spending time in the Carpathian mountains, he went through a spiritual metamorphosis, and became an itinerant healer, and after experiencing profound spiritual illuminations from heavenly teachers, went on to become a charismatic leader that attracted many of the greatest scholars of the period. This close following are the only recorders of his teachings, the Besht himself never authoring a text. His new mystical philosophy placed Kabbalah and prayer as the center of Jewish observance, through which one could come to an ecstatic awareness of the Divine Spirit in every aspect of the world. As the Besht and his followers came soon after the episode of Shabtai Zvi, they met harsh opposition from traditionalists who feared another false messianic movement.

The Ozhorover Rebbe (1890-1971)

Rabbi Moshe Yechiel Ha-Levi Epstein lived in Ozhorov in Poland, in which he became the rabbi by the age of twenty five. After the Holocaust he moved to Tel Aviv in Israel, where he formed a Chassidic group. His major works included an encyclopedia of Jewish thought called Aish Dos, and a ten volume work on the Chumash (bible) known as Be'er Moshe. Famous for his complete knowledge of the entire written and oral Torah perfectly, he was often described as a "sealed container that never loses a drop".

The Rambam (1135-1204)

Moses Maimonides is known as the greatest Jewish philosopher and codifier of Jewish law in history. Born in Cordova, Spain, he was forced to flee from fanatical Moslems at the age of thirteen, where he traveled with his family to North Africa, and ten years later to Palestine. As a result of the devastation left by the Crusaders, Palestine was virtually uninhabitable, forcing the family to move to Fostat (current day Cairo). Throughout these journeys, the young Maimonides had concentrated on Torah studies under the guidance of his father, and by the time he reached Fostat had become an famous scholar. Supported by his merchant brother, the Rambam was able to write copiously, gaining international acclaim in both Jewish and secular fields of knowledge. After the tragic death of his brother, the responsibility of supporting his family fell on the Rambam's shoulders, and through his fame he was appointed chief physician of the Sultan. Despite the immense workload that was required, not only with his responsibilities to the royal family, but to the entire Egyptian community as the official Nagid (royally appointed leader), and to the halachic questions of world Jewry known as responsa, the Rambam was remarkably able to complete some of his greatest Jewish works, including his introduction and commentary on the Mishna, his philosophical work The Guide for the Perplexed, and his magnum opus the Mishna Torah - the great codification of all Jewish law. While he was considered an undisputed leader of world lewry at the time, there was bitter opposition to much of his works because they incorporated much of Aristotelian philosophy that went against the traditional purist ideology of much of Ashkenazic Jewry, and others believed his codifications would make much of the role of the rabbi and the oral tradition obsolete.

Rabbi Zvi Elimelech Shapiro of Dinov (1783-1841)

A great scholar and Kabbalist of Galicia, who learned under many of the great Chassidic masters of the time, he produced works on all areas of Jewish study, and was accepted as one of the great leaders of Polish Jewry. Living at the beginning of the period of emancipation of European Jewry, Rabbi Shapiro was a critic and opponent of the Haskalah, a movement of Jews that wished to liberalize Jewish practice, and become fully part of the secular world.

The Shlah (1565-1630)

Rabbi Isaiah ben Avraham Ha-Levi Horowitz, known as the Shlah after the title of one of his major works Shnei Luchos Ha-Bris, was a renowned halachist, kabbalist and communal leader. Born in Prague he moved with his father to Poland in his youth, and after building a reputation as an exceptional scholar, he gained a number of positions as head of beis dins (religious courts) in the area. By 1606 he reached the level of the head of the Frankfort on the Main beis din, one of the most influential of the period. After the Jews were expelled from there in 1614, he returned to his native Prague, where he remained as a rabbi. In 1621 at the death of his wife, he moved to Eretz Israel, remarried and settled in Jerusalem as one of the heads of the Ashkenazic community there. In 1625 he was captured by the Arab ruler, and ransomed for an exorbitant sum. The Shlah died in Tiberius and is buried near the Rambam. During his life the Shlah was an wealthy and active philanthropist, supporting Torah learning especially in Jerusalem. In his many Kabbalistic, homiletic and halachic works, he stressed the joy in every action, and how one should convert the evil inclination into good, two concepts that impacted on Jewish thought through to the eighteenth-century, and greatly influenced the development of the Chassidic movement.

The Dubnow Maggid (1741-1804)

Born in a province of Vilna, Jacob ben Wolf Kranz showed exceptional homiletical and Kabbalistic talents at an early age, and by the age of twenty became the darshan of his city. From there he began preaching through the cities of around Lublin in Poland, finally settling in Dubnow. His reputation as a maggid (preacher) spread, bringing him in contact with the great rabbis of the period, including the Vilna Gaon. The majority of his works were in homiletics, using stories and parables to transmit deeper ethical and moral teachings.

Sources

1 Maharal of Prague, Netzach Yisroel, chap. 4

מעלחם של שני במי המסדש המוסאים שגרמו לחורבנם

בפויק קמא דיומא (מ. ב): "מקדש ואשון מפני מה הרבה מפני שהיו בו ג' דברים — ע"ב, ננילוי עריות ושפיכות דמים... לפיכך הקב"ה הביא עליהם ג' פורעניות כנגד ג' עבירות שבידם, שנאמר (מיכה ג. יב): לכן

בגלכם ציין שרת תתרש וירושלים לעיים תהיה ההר הבית לבמות יער. אבל סקרש שני שאנו בקיאים בהם שהיו עוסקים בתורה ובמצוות ובגמילות הסדים, אמאי אחרבו מפני שנאת תנם שהיתה ביניהם. ללמדר ששפולה שנאת חום נמר ג' עבירות – נגד עיב, גילוי עריות ושסיכות דמים" וכר. ריש לך לשאול. למה הרב בית המקוש ראשון בעות אלו ג׳ עוונות. האילו סקרש שני בשביל שנאת חנמן זאין לומר שהיה זה כמקרה. ועור כי אלו בי שבירות. דהיינו עיג, גילוי עריות ושסיכות דמים יש להם ענק אחד, כי בשלשתן יהרג ואל יעבור, ולמה נשתחתו שלשתן בחורבן ז התירוש אשר הוא לפי פשוטו. כי מקדש ראשון היתה השכינה ביניהם. וזההי מעלת בית המקרש ראשון, שהיה מיוחד במעלה שהיתה השכינה שורה בו, ולפיכר חורבן שלו כאשר לא זויו ראניים שתשךה שכינת ביניהם. והיינו בששמאו את בית המכויש ואין השם יתי שורה בתוך מומאתם, אם לא כאשר היה החסא בשוגב. ואו כתיב בהפוכן אתם בתוך טומאתם". ואלו ג' תטאים נקראו טומאת, כדאיתא במסכת שבועות (ז. ב) - ולפיכך בשביל אלו ג׳ טומאות חרב הבית. אבל מקרש שני שלא היתה השכינה שורה בו כמו במקרש ראשון, ולכך לא נחרב בשביל אלו ג' עבירות. אכל מעלת שקדש שני היתה מחמת ישראל עצמם. ina ontinote winds the strike private bit when is the an action אחר ומבח אחד ונצמח הכמה שיא קיהי מיכדו הדלוק ביפראל לכך בים הפקוא על ידוד הם אופה אחר של פוג ופעל כך בולבל הביד בשבים שואה תונה עותיק (בבר תייספת קים (או ווויה אים: מים אשר דוא תואחות ייסאל

אמנת יש למרש גם כן, כי בסקיש ראשון, לפי המעלה העליונה שהיחת להם במקדש ראשון, היה יצר הרע יותר גדול בהם לבטל את האדם בצנסה, ואלי ג' דברים הם שייפים אל האדם עצמה, וזה כי האדם יש בו ג' כחות, והשל ג' דברים הם שייפים אל האדם עצמה, וזה כי האדם יש בו ג' כחות, כח המכלי אשר הוא ירות. כה נפשי הוא גם כן יודע, ויש בו כח הגוף, וכנגר עדיות – החסא שממסמא את גופו בזנות ובערות, ושפיכת דם – [החטא] הוא לנפס. שהיא שפך דם נפש האדם. כי הדם הוא הנפש. ולכך אלו החטאים היח במסרש ראשון לבטל האדם עצמו. אבל בסקדש שני לא זכיה היצר הרע כל בך כחו בדול לבטל את האדם עצמו. רק החטא לבטל מהם מה שהם עם כישר, יש ביניהם שאת אתר. וכאשר יש להים אחר. אבל כישר יש ביניהם שאת אתר.

ועוד, כי מה שאמרו כי מקוש ראשון חרב על ידי אלו בי חמאים זמקוש פני על ידי שנאת חום הוא דבר נפלא. דע. כמו שיש הילופי נכראים הרבה בעולם וכחר באדם לעבון כפרם הוא נבחר מכל אשר הוא על הארץ, כך,

2 Talmud Yoma 9b

מסמת הסים	18 שבעת יכום פרק ראשון יוכא	
	אם לה להים של התיקו להים היותן להכר לומל בתיקו של היים בי ביני (ו) ויות היו מהיבין הבקרום והבים הביני או ביני הבינור רים מדין בי רימים (מ) לם ביניור מבין ביניור ומנין לה ביניו מדין אל ביניון לה להי המבין היים ביניור והיי הבינור רים מדין ביניים הביניות למני לומל ביניור ומנין לה ביניו מדין אל היים לה אלכר: הביניות והיים ביניון לה ב ביניון ביניון ביניון להיים ביניון להכר לומל ביניון להי ביניון היים היים היים היים ביניון ביניון היים ביניון הי	מנל שליו במינו או לא מניים לא
	רבי לאסור ושול ולושל שושון אנו מיניה בירא בשלה עליהו הבחיב וויהוס- שה (יו) עיו ונשוס ישר	Mary Control (1982)
	בשל מהרסים" (ל) כים מתחול ביותר ביות	CON PROPERTY NAMED AND ADDRESS OF
	עובר שם הכו כהריו סכיפונון האבור להיש השברה הנוה בשר לבלות לבות במשובי מיוני מים לה מלום	## ## ### ###########################
	מתאבת מדים וחסידים (דיף מ) ולא יקרו בשך בשר מבושה כי אם ווי לבעל אמרה אמו אמרה אמו	THE PERSONS PROPERTY
	פפרט פו ליולי פי שלאב לי נוכת לד באושד תאוה נמשד לאבי לו בי לאום נול במוש צי וספט פו	על אנו מהים נפאנא על אנו מבים נפאנא
	כיל מנס כחל מור וכציב לו : עותה לצון מאם לא לקיצוי בוחקה מיצוי בסגר: ביים פולחי בים בקום:	
froot)		And the same and t
•	בים מנה משש ביה בנוסי	הקופר (הנוקדו יונול ה, הפאה זה. פרמו
ورع) {معدداً ق	כמי לבי לבי לבי בי עלי שני רעים באתי "הכמבה זיה ברוינה בי היום ניים אין ומבוה כי לבי ומבוה בי ומבוה בי היום בי	120 Carl Sept. 120 Ca
		יישטן מאורי אנו על אלות ומורי
	דכתיב בית בנת כנר כד הם נקשת לו כלכת עדה נלוי שיות הבתבשים אי תומם מום אם והירו "תאבר הי יען כי נבני בנת זיון והלכנה נביות ניתן ומשקות עינה ב. מני כן פלים והיון: בביקנ	
77 00 m2	ואוד ושפור תלכנת ובתנליהן העכמנה יון כי נכוד בנות ציח ישוא בשיא כי מקוא פוסס מונט	לו מו המשלים עומפער עמלים
	וקונה ומשפות עינם רודו מליו כחלא שניה דלוד ומשו תכנה	tererus feire ou
	שהו בהלכות עלב בתר נודל ובדליהן העכמה אדי שהן שמו מביאה של ממטר (י) ממס אונה	ed at (the co.) equate a) tector
	סד האביסבון העידות בפעילות (3) השבעונות אול בדורי ישראל והמיכס ממנור בס לאומו: מה בועמות הרוימת עליהן ומבניסן כהן יהדר כאיס (1) בבעים שצינות סמטור - לאני להי משל נכש	(2 dd (Lanner)
	The property of the page where the page is a second page of the pa	
	דר שלם פת למה (ו) אולה בבר בייני של הייני ולי מוד לי לא למו לם קל - נמרד נסי מיד מיד מיד מיד מיד מיד מיד מיד מיד מי	ומו פי ימומו רין
10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.	ידושום פו לשו (יואני שול בשיום בתביה אוא מיל של מילו בשיום בתביה אוא מילו בשיום בתביה אוא מילו בשיום בתביה אוא מילו בשיום בתביה אוא מילו בשיום במילו מילו מילו מילו בשיום במילו מילו מילו בשיום במילו מילו בשיום במילו מילו בשיום במילו מילו מילו בשיום במילו מילו מילו בשיום במילו מילו מילו מילו בשיום במילו מילו מילו בשיום במילו מילו מילו בשיום במילו מילו מילו מילו מילו מילו מילו מילו	
(By Mr.)	משקורות הבתונים ושמים והו "אלא שולו במדונום בהקב"ה אואן נקם פה החון אודי מומע וי פר מנה מפס ע פר במדונום בהקב"ה איאן	רביות דביות (5) בנים ביסונים
	בבסי יכסים ועל זו ישענו לאסו וולא ול במרבנו לא ותכוא שליוו ווא היה הייום לא	Marie Art Autors
[æ]	רעה "לפיבר חביא עוליהן הקברה ני נורחו בער ני עבירות שברום. כן לקם למפל הייום וספר קטאבר "לכן בנללכם ציון קברה תחדש החשלים עיין תהיהודר הבית של ל למכי ל למכי ל	صحيرط ادمزعا
क अवद	לבכות עד ובטסדש ראשה לא הזה ביה שפאה דגיו והרחיר "רוורי אל	um (s) militar (s) um
(mayer) %]	חדב הה את עם לכן כפק אל ידך החר (אלעה) את בני אום שאכלין השחין זה עם הו הזכרין ה את זה בחרכות שבלשהם ההיא בנשאי ישראל הוא דכתיב, יועק הילל כן ארם כי היא החתה	למכ המדים פין (1) אם 40 למכ המדים פין למל ממל במדים דונ' זיכר בכים
	בעבד וושיא ועק ווהלל גן זגום יכול לכל תוכמד לוכני היא בכל נשיאי ישיאל וי יורנו וויא דאמיי	the total seri
	תחורדו ראשונים שהגלח עותם נתגלה קום אידונים שלא נתגלה עום לא נתגלה קום אמר רבי חוקם כיוכה צפודנן של ראשונים סבריםי של אידונים אל ריש לקש אודכה אידונים עודעי אף	(4) an exact tack)
(a. t.s.)	על הצור לוויבוד בולכיות כא טובעי בתיום אייבי ביים ביים ביים אייבי ביים ווייבוד לייבוד ווייבוד ביים ווייבוד ביים ביים ביים ביים ביים ביים ביים ביי	TON OUT THE YOR
	חדה לאדרונים שאלו את רבי אלעור ראשונים נחלים או אחדתים נחלים אבר להם רנו עינינם בנידה אינא ראס" אבר להם עירינם נידה רש לקש היי סף בידרא אתא רבה בר ברונה יתב	(ا) ندف ده عمد ع. (۱) نحف بهد مربط :
9 17	לה ידא איל אגהא בציטא לבו דבחיב "אם חובה היא נבנה עליה פודה במו מום כלה היא נאור עליה.	ריה של העלי במפחד במה שנו בכים בולן
	לה אדו אם עשרה עונכם כרוכה תולחם כולכם ביני עודא נמשלתם ככסף שאין רכב שלם בי עכשיו שעלתם ברלחות נמשלתם כארו שרוכב שלם נו כאי ארו אבר עולא סכובור כאי סספער	(9) to 1°C (CC)
23 790	אכור רבי אכא בת קול כרתניא "משמת נביאים האירונים תני ונוייה ומלאכי נסתלמה תת הפרש	(י) בם רכלמו שנו
	("אליעד") "רסרא רארעא דישיאל ההוולא הוה משתעי כל בהניה רבאו המשחשי כל בהניה כשה יהכו	De(3):sejao az ao
[27 J. 34]	לית עדם כא בכא בודדי בדרי רבבית משתטי ואמי רו ממא שניי ניויא רעיימו או חיש להיש החכ	משמל מעלה וק. קש השמל מעלה וק. קש במו לה וימי מה קי קש
» व्यक्ति	העיד א רגה בר ברתה זוה ורא כי אוא לכניה זרכי יודנן אל לא דרע מעוא () אינ טליכי כולדן כיכי עדא לא דוה שרא שכינה כמכףש שני דכוזב "יינה אלהים ליפה ושכן כאהלי שם	
35 3730] [27	1365 (Activation)	

3 Vilna Gaon in Biur Hagra on Agadda of Rami Bar Chama, Baya Batra

ייצור דברייא

מוכדוון ועוכריון פול כי ליקברון. נמנל כי ממה די ליקביון ולמכו (פלה כיים) מלימהי כיל מומכיו כלפנו כו' פלל בכי פיסם כמני יונה ולם יכם מכים בתרבעה שימרים. שמת שונים לו ולמבחו ליום שמד כמים הריע ורש מים פמים משבון מככר במודרון כו' פים, חהו משלה נדם שמום מומי בומים למו ביום מ' כמים כל מי מים לו מת בתור ופעונ עם מוכל למסכ כרי וכתים (שתים יין) דכב יום ביושו כר בירות. ונבתל וחכובת ומיון פייון מסכם פלפם משלם נוכ וקימן מושמה שמינו פסרים שנשה וכחיר לכיסך. וכפרין כנים בחדום ככם (שמירי מי דיון במו ע שלכום בכל מכנכם כי מים פימנ כמ"ם (מפלים פי) יכוכושום מזיר מישר כמים (פספים קיים) כים. ומתרו (שמל פינ) רלפונים מדיפי לו מפרוכים עדיםי ומערו רפשונים עריםי להרכב למרונים עדים: דעוקפו פתורה ולפרו פעי פיניכם בנידם כיי, ופערפוני ליסורם אחולם בנס חונל פנים שלונים ביים ביים Section Selection College (addition of the Section Section (Section (Sectio NAME OF THE OWNERS OF THE PROPERTY OF THE PROP TO ACT CITED TO THE PROPERTY OF THE PROPERTY O ALONERO DE ENDRESENTADO DE LA COMPONIDA DE LA 0.01/50 | [1.10] | 1.000 | 1.1001 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 | 1.10 הותנית עונו. וכן כום נבנום כום פוחן של ע"ל ומשח לני שם כלל. ושרון סישר שכנים בפלסיו לה כשרים ולוקה לי ליד בכינוד שב מכל כי ליד כול שימן מומלה לד ומוכף ככל כמיו שלינו משלה גרם כו' חיש מוכם לפדנו של כמשונים סימן סומחם שלכם מכרים! של מתרונים ובנן . כמלה כי בגלום הוה ששו סושם מלחיו הגל הפרים ושים מנום ברגלו הכים ליכום וכים פים כנס. חם בודים פסר למרתם החם כיסלי וים לנו מפום לכסם צמתם כסן של חליים כים שגם בקו"ף פנים זב כרל. וינביר חינו בנים לשוב וכום סים דפחו ככל סים פנב. נדם (צווהר פים) פיקרן כל אופיות שלו פרם קויף. וגם שמתרו (צרכות רץ) לכון בעולתים גלוי וידוע כר פלח שמחור שנעיקה שהום הינהיר מי שפוחה הליים ההים ככל. ושעטר מלביות משו רגל הקרף לכנש מלמעיי יסי למין שמבור מעלים ונפוב לעשות דנונד צלבר שלם ומז יפסס סים מנס כנס:

4 Reb Yonason Eybeshitz, Yeoras Dvash 7

קמה

דכש

דרוש ז

יערוח

נתגלה עום. כי כעובם היע, זמאם לנגים חמיר.
הלכך שמיר מלעשות, אף הי דיהם עליהם, ההבמיחם
לנאלם מחר בפקידה שבעים שוח ונגלה קיצם.
אי שיבה בפקידה שבעים שוח ונגלה קיצם.
אי שיבה בעניות שריבה (איים התבודה האותר בעניות העותר בעניות העותר בעניות העותר בעניות העותר בעניות העניית העותר בעניות העניות העותר בעניות העניות העותר בעניות העותר בעניות העותר בעניות העותר בעניות העותר בע

The state of the s

ומולה בכן שקעון נסום שבעים

וכן הדבר אצלינו, מהו היה הואיל שהיו נחשים יתרון לכעל חלשת מרברת נדולות. ואמוד וכיר מציתן וזו"ל על לשון הדע, יושב כאן והודג ברומי. ולמוחוק ישלה חציו ויהושם, יפריד אלוף לתח הרב בישת, וכנגד זה הכיא השב"ה שליהם גני מרחום. גרי אשר לא ידע לשתנו, את זה לעומת זה. ולכך אמר תנביא תירוץ על שאלתו, וולא וניען עבר קציך כלח קין ואנחנו לא נושענו, מה שלא היה כביה ראשון, והסיבה כנ"ל, מחמת שנאת חנם ולשח הרע, כי זה עדייו מרכד. דאם בו אף זה איז להמוה על בוי מרחוק ועל שועתם, אף כי את הי דרשה. כי וומוד מאור פון לשוו הוע: ובאמת על רוב עונות יום הכיפור מכפר, זולת עון לשון חרע, וסימן עבר קציר כלה קיץ, שהוא יום הביפור בתכלית הקיץ בחג אסיף, ראנחנו לא נושענו, כי איד יועיל סוכל ועולה ושרץ בידו, כי ביו ביום מלתו על לשונו לרכף זלשנוא אחיד בלבבו כמעם במעם, ובעווחים הרבים הטאינו אני מוכיר. כי אפשר שהוא העוז שברם בפראג ובמדינה צדות תכופות הללו. אף שהחה בתם כל מחמרים מה שאין לשער, אבל בעובות הרבים לשון הרע ושנאת חום ומרגל אח חבידו כנוים, היה קצת שכיה ובם, וכל אנשי מיץ אשר היו כפראג בצאתי משם יעיויו. כי דרשתי כואת לחם, חולו הרע תוח, ואם לאו יקרה לכם חינ רעה רבה, כי רעה נגר פגיכם, הבעונות הרבים לא ומס כל לב, דייקא, לג טוב ודע כניל, כשמי לכבך ודטו כל ידים וכוי: ולכד כל צעדי בצער אווינו כני ישראל. וחלילה

לני למנוע רגע אחר מכלי שיתוח בצערו. ולרשת במושבותים כאילו אם יושבים שם וכא עלינו גדי אבורי בערדומות ווציבות שלומנו. נולו רושמר כל אשר לנו, וערצעים בנו, ופינינו רואות שתורנים מחמדי צין, ער אשר עוללים שאלו לחם ואין. גם אחר כך מגרשים אותנו. ותלו בני מפלא וכסותר אין כל, ויאמרו צאו מתוך חמרינה, ולא גדע לפנות ימיז או שמאל. ודמו זאת במחשכתכם כאילו הדכו' עמכם כפועל, ידעתי כי הנדנה עיניכם דשנה מאיז הפועת. נירב תאמה ואניה. ומה הכדל יש אם אנו יושבים מת תהלה לאל, ובמחלתו בטונ. ואודנו עזמינו וכשרינו, אשר בבטן עושגו עושיהם, יישכים ברעה גדולה צרת ומצופה. אוי שכך עלתה לאחינו בימינה ולכד אל תפנעו מצער וחמלה כראוי. והיא מצות צשה של תעלה לרצת הושביו. שהתפלח לאד דאורייתא, דע בעת צרה מצוה סהתדה להתפלל: אכל התפלה צריבה להיות בתום לכב, וראשון לפשפש במעשים ולהמד קוץ מכאוב:

ונשום לחנ"ל לקושית ייסית, למה הביא הקרוש ברוך הוא כימי בית שני גוי מרתוק. אבל

ידע מיש חכמים דיל נישה בת בבית ראשון נתגלה עום, נתגלה קצם, וכשני לא נתגלה עום, לא נתגלה עום, לא נתגלה עום, ויש לחבין שה חליא זה כזה, זכי בשביל שנתגלה השן יתגלה ויהיה הקץ מהר, זכו הלא בביח שני ידעני חעון, כמאמר חדל נישא שו שנית ווען, כמאמר חדל נישא שו שנית וועל מזון ונתחש כחבי מתולה בוין בית שני, וועל חזון ונתחש כחבי מתולה בוין בית שני, וועל חזון ונתחש כחבי

אבל הענין כאמרם נמרק בינן כשאדם דש כתטא. נעשה לו כהיתר ואינו מרניש בחטא. אבל

באשר יכום ויפנע טעשות חטא, או יחכיר בחסודעו וכתטאו אשר חטא, ומעלו אשר מעל בדו וביוורתו. והו בבית ראשון, שתרעו לעשות. אכל בגלות בכל. תונחסו מאשר עשו, ולא עברון עור עבודה זרה, ולא עברו על נילוי עריות ושעיכות זמים, ואם כן 6 Heychultzu, Rabbi Shalom Dov Baer of Lubavitch

"החלצו"

אכל ענין המרון והריב והשנאה... אינו מצד איהו פרט כיא
מפני שאינו יכול לסבול את זולתו. גם שלא ידש בלל זלא ודיה
לו שום פרים עמו כר, וארא להתאחר עמו כר, וזולי הגק
שנאת וזיבם שחוא שונא אותו חגם על לא דבר כר.
[ולפעמים יש בזח ביכ איזה פרטים, דהיינו שיש לו איזה טענה
למת היא שונא אותו בר, אבל זוע שכא אודיכ והיינו שלא
שהמעמים הפרטיים הם סיבת חשנאה רק שמצא לו תואנה
עלילת להצריק את עצמו לפני זולתו לבר, אבל אינה אמיחים
ברא- ווזענאו האומים בריים ב

7 Sefer Harachim, vol. 1, pg. 618

(ספר הערכים, ח"א עמ' תריח)

"אפשרות של אהבת ישראל, היא רק במי שעושה נפשו עיקר זגופו טפל, כי כאשר עיקר חזא ה"גוף" (והנפש היא טפילה), אי אפשר להיות אצלו אהבת ישראל אמיתית ורק אהבה התלויה בדבר (מכיון שהגופים מחולקים, הרי הוא ורעהו שני אנשים שונים הם, ואי אפשר להיות ביניהם אהבה עצמית) רק באלו שגופם נמאס ומתועב אצלם, וכל עיקרם הוא הנפש, אצלם דוקא ישנה אהבת ישראל אמיתית, אהבה עצמית" (ספר הערכים, ח"א עמי תריח).

9 Rebbe of Ozorov in Aish Dos, Shaar Kedushas Yisroel

רשפי שער קרושת ישראל אש דת

אמת ושקר כאהכת ישראל

להרודה האנטיים שותם הייני ביצים יוביעם שולאים או הברונים

עריים ביצים יוביעם שותם היינים ביצים יוביעם שולאים או הברונים

עריים ביצים יוביעם או היינים ביצים יוביעם ביצים יוביעם ביצים עריים ביצים ביצ

בסענת אהכת האמת; כאילו אהב אמת הוא ואינו רוצה להיות אחת בסענת אהבת האמת; כאילו אהב אמת הוא ואינו רוצה להיות אחת בפה ואחת בלב עיד מיש ברשיי (וישב) "ולא יכלו דברו לשלום" — למדנו שבחם שלא דברו אחת בפה ואחת בלב".

אני העלידה המינוסי עובר מינוס אינה בעני היא לאהוב את אינה בעני היא לאהוב את אינה בעני היא לאהוב את

זוברו, או עכים לא לשנוא אותו, אף שיש בו רע. האולי בכלל טעות היא אצלי במשפטו על חברו, כלל העניו הוא שלמעו השלום כדאי גם לוותר על האמה לפעמים כמו שמספרים חז"ל על אחרן הכהן אוהב שלום ורודף שלום שהיה מביא שלום בין אדם לחבריו, באמרו לכל אחד שחברך מצניער על כך ומבקש לפייס אותך זאף שבאמת לא היה

כך.

נזיקין. הלכות רוצח ושמירת נפש פי"ג כסף משנה

בשב ממודם פפר ונו". מימרם 20:

וכלך וישנ לו וכו' פד פייב לפפין ולמרוק לכוו. מאכ פס ; מ בתחת כנכיים וכי'. פס (דף נ"כ) נכינת פניים ומצי פרמי ומדים

ולי מצרם לער ב'ה דלורייהל למלי ומדלק בער פרצב מ"ם לצולם לער ג"ם ללורייתל

וכמם בספינה מ"כ מינול פיפה נכתום שרא!

משר בש"ם באל הפער ולוי בשפינה ולכחי

ישם מני ריבל נחסר מש"ם פישה נחשר

יצראל מפי כבסקם שמפות ליקים בער מפרים חוץ ומע"ב דנמר סני מחרים והות ועדלת

וכער ממצב כפריוה כול דכחיבי ללב בל

שר די המלים שם ומתר לפר ב"ח לפו המרייםה מ"ם שפפים ממשי השקלים ומכים כה לודון הק"ל לתר ב"ח המודיםה ובפסס

במום דימניין פס מנתים של רבון וכים

ביכני שניכם כלשו לכד כים ולורייום וממ'ב

במיב פלים כל צרי כל מלי ולמטנים מופ"ב

דר" פעלי פליב מפר לער כ"ם לפן רפוריתם

יטירפֿכ בול וכן לכנן הרי"ף ומופים לער כ"ח דלורייםל וכשמל ס"ם לנים עד נכסם

בשנים פס ביה סנס"ם מחמר מהר נכומן

מינו אום לב כיינו דוכם לפכן מגל לפרום

וכך פמאפים דנבי כנים משם משיפם

בכרג ומם לכני הייב לפרוד ולכמון דמפתם מכל

בריבה מינו מינו במרדיכו מנה כמום דראינן

לבשון דבשך שוד של ש"ם כשף השרק המוכ לפר נקוים ונו' משה לפרוק במהלה משום לפר

לקום ונה משם לעור במצב משום נעד וכל" כגליו מכתם פעש חום זלם כנה זככם לחימש כיודלה ופוד זהם מען זלר" כגליל לחימש כיודלה ופוד זהם מען זלר" כגליל

לם כים כלח יכר ומביצ לינו נבק לו גרבינו כחם ולם פילק בכך ועור דערם דבר"י כוליי

מכן ולם כשני מכן ולם שמד המת משל

ולם פשרה ורבים לם פולם נכך כילכן פיכ עשר שכום שמק כרנק דופר כיח דעוריים

כתוב כבוד נפיםן לש"ב של זכרי רבים

פחמר למה מין מייב לקייפו מבום פיכה וכי

נכת מנפסה וכמשה של מבוים וכן מסיפל

במחד של שומל וכחשת של פטים לשה מניקם

ביח שפים בפתק שרלו עכל . וכמב על זם

במלם כחוקים זכריו סוכרם זנריבל כדו

שמפר כל ישרמל לל מינים לצינה והיים פמחל המקשה עומי מכסם מטים ומסר ישרמל למתי חודלת וליק לם דילמה מתחם

פשום פיכם מכל אם בישימל (משן הייב כפי"

לכבון ג'ל משום זין שרקף ושפינה דודמי תורה לו תפספי הול בשכבל של יסולל לולם

משום נפרם דיפופל יחיב נפי פשום נפבם

דרבתה ובינו בפמל דבים דכיה דליו בכל

וחץ דנרץ מונים ני נרשם שכשנו"ם

136

ז מצוח לפרוק שם כמם וכלי. בשם ונמרל שם (כך ליב לינ) וכסיק. זמים וכן ממורים שנפב מגל אם בישראל שם חיב אשי לפעון ולם משום דון מרוקם וספינה וכלי מלב משום ופרם דיםרמו וכי ומב"ל דמייב משים ומרם דישרמו מם ום שכמורם כוכדם דן מצא בחום שביר רומים וכי". ולחד מהם בעול בסור חב כים או מום מייוב של שבירה ופעל בכוד ים להשם לחם לל בקשם של מרשה ליחיב להדון ששם

ופססם משום דבר מתון הליחוכו דונר . ות"ם שלם כיכ כעל כנכמכ שם לעד כעים וום נולצו כמכ כם לבסכם במרטים שכחד דונייםם כין שכמשי על שול

לח ביישים לבינם וכם כלח פעשת זמיבה משה למכל כחב ולית אקום לב דמשום לשר בית ליחים מיכח לפתח וליד דמפיתכל לק"ם דרבים היוב ומיצור מסעם פעינה וסריקה בלמיד לשל ללשעוקים דלינו מיובו פשום ליבס נפס דכרו לשומים שנהב ויש מייב לככם בו מצל משום מינים. ומים דנים פנל נהפס כמט"ם ומזמו ום". פט

י יא ממרום שרגליו של פרור פחם רפושם וכר בוסספל (פ"ב דב"ק) בכפוכ בני"ף ובכולים כ"ם מכד דים ממנים. מכנ כבמב"ר מפרים קרבליו של מהד מדם רששים וכר פרום פון הנכע כשמים לדרום פליו זכו". מתוכל לי חיבות לכם בנות לבנות על בנות כ פנפל מופער פימיהוכו בדריבפס ול"נ דב"ם שליום רפלים לינך לכם ולמיש כל זמן כול

ימן : מן נמ"ש וכן פסי ספיפת וס". מריםם שש(בנכורין ל"ב) ופירש"י קרונה לפיר ס ז

ינ תפתע כפרס וט' פר כני לסף מם ינו כנם. בס"ם חנו פניתים

ירו בכני. בטם מע מרחה (דף ליני): ירך תשובא במסור בחום לא המומה משלם בוס ובו'. בם (דף ("כ:) ק"ם שום בלפון שם יבולולא פוס ("כ:) ק"ם שום בלפון שם יבולולא פוס מיתום בכולם ומי פתים לעד ב"ם דפורייחם מיד מי שנים ישכל מיד לי שנים מוחם בשלם מי סבום הצום דמרם כםי לשנום בפרום ולים קלי ופירום רפ"י שום שפחד כם ד בונם בלפרו לבינל דרביה קלי דמשמשי בפריקה כי סרטה משר מומך דוכן מפונה דמקף קםי מקר מתרכה דלפת דמום למטון כם קפ"ל, וכשמת יש לבתום מחמר שרכינו מוכם דועד ב"ח כתוכייחם על פרוני שומו בוחבר כחורם בין שוש יפרפל בין שוש פיים כמו ול"כ ביחר בשב כפונה שנשבר בשדה לם פלים הום מלה מיצרה ומשבר ידחום ולשכם לבח רבים דה"ם לם שמם לומום השום כלבד כום מות לה בהתם משרטל מיירי וכקוים זם כדי נותר וכים יבים ניצרה מנו משרם

ושד יל דנפרק ע"ם (דף קי"נו) מל הם זקאחר שתרוחה דכר כרום בהכירו לם יעיד צי אחרים המר כב מנוכר למנולת מילות אחרים הדלה ספור שומך כובן מהת מפלי מפי שונם לילימל בוום פכו"ם וכתנים שונם שלפרו fine fines hid oft buts his bose form ישרמל ומי שרי למסרים זכם כחיב לם משנם מה מהיך כלוכר דם' שלם למי ככלי נותם וס' כרי בהדם דרב סכר ושום זכבם בשנם ישכפל ולם בפונם לוסוח כפולם ואים פ"כ כדרם קובים לדוכהם מי מפרם נפר ב'ם דמורייהם מה ני שומ ישדמו ומה לי שימ מ"ם י"ל דהום פלי לממיי יצראל בחום עכו"ם בשכר כח"ם כשום'. ועל כ"ם דבינו חבוכ לפעון ולפרוק עתו פיכל לחידק זכל קרל דכי פרמה ממור שינחר נפריבה חיירי כדכחים בדגן מהם מסלו חילו קרם נסכינה דביים ברם בקביב לו כרפה לה ממור אמיר מ

שדו משום כרוך זרתי פועניים בשוכחם משחם כושחרים ננת כם לה כשכ נים שום ויא דכיון דמוים דלוני פרעה המום כבחצב

משיוניה כינידם מאחים וששים ושש אמה ושני שלישי אמה שדיא אחר משבעה וכחצה במיל. היה רחום ממנו יתר מזה אינו זקוק לת: ז מצוה מן התורה לפרום עמו בחנם. אבל לפעון עליו דבי זו מצוח ונופל [1] שכרו וכן בשעה שמדה עם עד פרסה יש לו שכר: דן מצא בהמת חבירו רבוצה אע'פ שאין הכעלים עפה מצוח לפרוק מעליה ולפעון עליה שנאטר עזוכ תעווב הקם חקים טכל מקום. אם כן למה נאמר עמר שאם היה בעל הבהמה שם והלך וישב לו ואמר לוה שפנע בו היאיל ועלוך פצוח אם רצית לפרוק לכדך פרוק ודרי זה פמיר שנאכור עפר. ואם היה בעל הבהכה זכן אי חולה חייב למעון ולפרום לכדו: מ בחפת העובד כוכבים והמשא של ישראל אם היה העובד כוככים כחמר אחר בהבחו אינו זקוק לה. ואם לאר חייב לפרוק ולמעון משום צער ישראל. וכן אם היחה הכתמה של ישראל והמשוי של עוכד כובכים הייב לפרוס ולמעון טשום צער [ז] ישראל אבל בהמת העובר כוכבים ומשאי אינו חייב להממל כו

השנת הראב"ר ומינו בנו מסביו בשול ומכן מן סכורו בשול נוגום פנו לכלים ונמנה מפנה . פנום משפח נול מסביו בשול בינו מינו בינו בסבור אכו כאדם לם ככל:

אלא משום איבה: ל"חטרים שרגליו של אחד טהן רעועות אינן רשאין "חתים סתלי כל פח סק חביריו להקרים ולעבור מעליו. נפל רשאין לעבור מעליו: "א זיה אחד טעק ואחד דיכב ודחקן הררך. מעבירין את הרוכב כפגי המעון.

אחר שעון ואחד ריקן מעכירין את הריקן מפני המעון. אחר רכוב ואחר ריקן מעכירין את הריקן מפני הרכוב: שניהן מעונין שניהן רוכבין שניהן ריקנין עושין פשרה ביניהן: יב וכן שתי ספינות העוברות ופתעות זו בזו אם עוברות שחיהן כבת אחת מיכעות ואם בנו אחר זו עוברות. וכן שני נמלים העולים במעלה נכוח ופגעו זה בזה אם עוברין שניהם בבת אחת נופלין ואם כווה אחר זה עולין. כיצר הן עושין. מעונה ושאינה מעונה חרחה שאינה מעונה ממני המעונה. קרובה ורחוקה תרחה כרובה פפני שאינה קרובה. שהיהן החוקות או פרובות או מעונות הואיל וכולן ברוחק אחד המל פשרת ביניתן והן פעלות שכר זה לזה. ובזה וכיוצא כו נאסר בצרק תשפוט עמיחך: ינ הפתע בשנים אחד רוכץ תחת משאו ואחד פרק מעליו ולא מצא מי שימעון עמו. מצוה לפרוק בתחילת משים צער בעלי חיים ואתר כך מוען. במה דברים אטורים כשוויו שניהם שונאים אי אותכים. אכל אם היה אחד שונא ואחר אותב סצוה דנסבר נדיש משת דישל דישר אלין כל למעון עם השנוא חדילה בדי לכוף את יצרו ורעי.
בל שלו אין משל משר ברקב ושנים לל למעון עם השנוא חדילה בדי לכוף את יצרו ורעי.
דישו שלו הישל שין משל משר בריב הרב
דישו שלו הישל של משר בריב הרב
דישו שלו הישל שלו של משר בריב הרב
דישו שלו הישל שלו שלו משר משר בריב הרב

ער יפן נכיפס פנים דנוכם רכופו מודם פנינו לעד יכלים מינים פניל . חין ולרץ שרופנו לבדו שלב לבוד (נמנו בל מאיוון: "ב ה פעוה לשואר על שלעות השלבה לשוב ברישלה העל שירין לא עשה השלבה אם מאי לבוד כפשו

מצות למעון ולפרוק עמו ולא ינימנו נומה למוח שמא

ישהה בשביל מסונו רובא לידי סכנה. והתורה הקפידה על נפשות ישראל. בין רשעים בין צדיקים מאחר שהם נלוים וטאמינים בעיקר הדה, שנאסר אפור אליהם חי אני נאם ה' אלהים אם אחפוץ למות תרשע כי אם בשוב רשע סדרכו Reb Zvi Elimelech of Dinov in his commentary to the Hakdomo V'Derech Eitz Chaim, fn. 83

מצר מבע נעשה מזכ

בשיעור קומה אין לקדש כל אבר וכל שעוה ממש לעכורה הבורא ברוך הרא וכדון שמו. ובפרט כבחבי האר" דל מכם תשמר שעות ראש הזומש ותוקר לכקש דבר ייי בכל חוועה מתועה. ראין יכול זה להיות כמו שרפו השפשים ברסתה היצר עליהם לרחקם מהסתפת בנחלת דיי בנופח צוף דכם אמרי נוצם אין כי כאר, אילו כל הימים דיו וכוי אין יכולה לכתוב חללה של רשוח כמה מיני מעונים. זכור ואת שאינם יוועים פרטי יוטר הכווא כוון הוא, וצל ידי זה נצקה פחלוקה בין החכירים עוברי השם כי אינם סיחדים כמודנה אפתה אתר אמה כשמותיו ברוך הוא והכוך פפו, ועל ירי זה נחסר השפע, הגם שזה הטצם אמה שבשביל זה מוא פחלוקה מעוני היבוי ורותק, אכל הוא לחמרון שפע החכמה אשר תחיה בעלית ומות ותוכות קלקול הימודות, והיצר מסית בשימרו שכן התכמה וצשת חיו מקלקל. אתי, זכי יש שם רב גרול בוה. ומצשה שהיה כבר היה לעולמים, וכמו שכקם אחנו המיד בהפכת כרכות שלא וצגא סיפחינו כסיבה וכר. אלכא שכינורה הראשונים כל הרוצה לצאת דרפות (נוצחיות) נחתה (כירו תפסית). ועל כן אחדי, סעסו וראו כי שוב ייי אשרי הגבר יחסה כי, אפילו נבר וכל ואומר שרם. מוב רי לקויו לנפס חרושנו ככל לכ ובכל נפט, וחוקר ואמצו נישלום.

ורונה שארי התנאים שמיצר שם מדברתי ויד מן תשה טוב, בודאי כלא עשק התכמה נכון ניאג מחים לכל בעל ושש לפיסם, דאין לוג בהם וכרים יי עלה כמה שכתב לברין בכוונה התכלה, מובשיה שאין הכומה דווקא בכוונה המבוארת כשער האמידה. כי תאמין לי אם יכמד אום כל היום בטונה זו מארין בת ויפיין כה כתפלוצ לא ינפוד תפלה אתת ככותה כחקנה, כי ארוכה מארץ מות. כי אם לקרושי צליונים המופרשים ככל ענקי עולם הזה רי מורהק עם כבי אושא לא הווין, השמדים כחוור כיח המלך הכניפית ועופרים ברוכו של עולם. אכל כרוד הוה לשו כל מוחג מכיל דג, אשר ישוטס כמחשבתו כאורן ברברים המכואר שם וכשודם תיקן אוחה צליתים בנותי הספירות והפרדונים ועליותם מעולם לעולם לוותם פנים

אמנם עיקר כוונה התפלה במסירה וכשו לייי ותוכק מחשבונו בשרעי המחשכה. ל- נכר הנם ב רישמון ומשו לייי, עו בא למרונה כנאל כסביאות. וה סורנה ההפסטה הנספיוה

ATORO OROS

מעיו מהופנית לפרים אלו קשינה פיער בון בשולה מפעים רוצה מה, מנורים ונשנים בוצרי שהאובים.

הקדמה נדרך לעץ החיים

בצה הואה כמה דרה הטלחמה מן הנטרא אחרא לעשות שירור ומחלוקה בין החכירים בכדי להפריר אלוף, וצושה שלום (שלוה ואחוזה) בין האומות הרשצים והאפיקורסים, למען פנוחני עוד בסבלותים בנלוחם לעכב הנאולה, מה נחבר וכה נדבר.

ים אווי אלינם אחיי וריציי, זה צומח מהערך האמת⁶⁰ כאמרס מלמד שתעשה האמת עדלים עדרים. מיויבשה מית מידי במברות ומילוקים שונים, עדך ערו לברו, לו תאפה לביו ואין זולוצ מעיג האכח. בי ומקם בות אשר יש לי ללפוד זכות, אשר מהמה נודל מעניות והרחקות אשר כדור לנכות ואת. ינה סובן ליורצים ודואים." אסום האמת אניד דבין עלמין אשר מחסרון הכסה והפדע מן דדכי יחור האל אלהי אנוחים אפר פנון הדלחיים והכריח בהסתח היפר שלא לעסוק במכפה המושית ההדיצו צלה עם רג לומר שכל הצופן כה ונשה כל ורשע חיי, וכסגשה שחיה. אבל חרץ אוף כי בהיותי ערך כבן פשרים שנה וצוחלוד ללפוד זאת החכנה, לא ידעתי מי מים שלילות בברים על התכמה הוצח. הלא פתר תוחר כ"י דאת שמים ומופרים גדולים

מות התכונה נג באיי רויקיי, עסיק ושלוים יקורק . יש להם פחלוקה כופנין פטון וכיוצג, כי צין לן חסים, די ופילואה שהום גם כן די, ובאך הקיפר אום שאין לו שנה רש איזה און פיפי לכל שתברכר בתשונה על דב אכל באפוים האלה והפווש פאין יכא הפילדי כין התבוק. -במוצותינו הרבים הם דוניקים פוושונה כארפכס

ירט נואי. (25 כבר סדשנו גם אותט (בעניים) זה שנים כבריים שיים פורות מגמרים זיל גין כשו שברים ברב, שתעכה. האבה פורוים שניים התלכה לה מייני שכל העד ילך לייטים ליטים שוכני בשניות כשנים שנוש בדירו מנולעה המנוח מורך הכדיו בוא סקי ח"ו, חבו האלכה לה לעדמה, והכן,

מום הרב ב" בשריך בניות זה. כי שם הוכר בסרבר א על כל אפר נקפה כוונהוים, ואך אומו ידים וככן הא פילוא ועברין צלה, מאה הנכיחה פרונדוקים כה שהוחידה הו לפויני דעור הו לפויני לנסול. שניי צים. כי נה פופל וכר חה סופל וכר, חויפר שפים

יות לינצונ. ורער, ות גריב שמחלוכה חמוד כם אש

לטונה, זה בפופלינה שנין הדייקים נכלבם פינה פנין נתנון חופן. ביינדי ביינו לשיוהי ב'היפוה שלה לשב"שבונה. ליצונה היפילות הפונה שומה חלה.

- משץ מנפר פי בנותר רשה לקים עבר א ובתוחמות ליכה.

12 Shnei Luchos Habris, SHLAH, Letter Beis

שני לוחות הברית

אות כ' כריות

הוא זיל גמור. פירש רש"י: דעלך סני לחכרך אדון העולם ובידו הכל יתברך שמו.

(א) בתיב (ושים ו, ס): ראהכת את הי אלהיך, לא תעביד, רעך וריע אביך אל תעווב זה ובחיב (ויקום ש, יה): ואהכת לרעך הקדוש ב״ה, אל תעבור על דבריו, שהרי עליך כמוך, הנה מחוברים אלו שתי אהכות שנוי שיעבור חבירך על דבריך. לישנא ומתייתרים על ידי אחדותו יתברך, כי כן אנו אחדינא: תכירך ממש, כנון גזילה גניבה ניאוף מסיימת הכוחר בעמו ישראל באהבה ואוהכ וויוב המצוח, עכייל וובאמורכ וויוב המצוח. עמי ישראל, ואומרים פסוק היחוד ואחד כך עולבי הישראל, ואומרים פסוק היחוד ואחד כך אהבת השל הימוד היחוד ואחד כך אהבת השם יתבוך ואהבת את הי אלהין, גם כל בעומי אדמה ועם ביו ביו ביו ביו ביו מסיימין אשר לרעך. והנה המתוור שבכולם הוא מה שהבנתי מרברי שיקיים רוב מצות עשה ולא יעבור על רוב לא הציוני, שאומר, מה הם הדי אוחיות שנשארו, תעשה ריהיה שלם ככל המדות כשיאהב הם יאשר לרעך:, הוא הרגל שעליו עומד כל לחכירו כמוהר. ואף מה שלא שיין בין אדם התורה דהיינו תרי"ב. כההוא דפרק כמה לחבירו, כמו מאכלים אסורים וחמץ בכסת מדליקין (זמו (6.4) דלימר הילל את הגד כל וכיוצא בהם, יקיימם בקל וחומר אם יאהוב חתורה על רגל אחד, דעלך סני לחברך לא לחבירו כעצמו. קל וחומר להקדוש ב"ה תעביד זוהי כל החורה כולה, האידך פירושא העושה חסד חום עמו, חסר של אמת, והוא

28

13 Sefer HaMidos, Dubnow Magid, Shaar Hasina, ch. 4

שער השנאה - פרכ ד 15か

הַאָבֶל עַל זָה וְתִּתְּפַּלֵל עָלָיוֹ, וְתִשְׁהַדֵּל בְּתִקונוֹ אִם אָפְשְׁר בַּתְּנָאִים הַמְבֹאָרִים, רְאָם אִי אָפְשָׁר חֲדַל מִמֶּנוּ וּבְטַח בַּר׳ בִי הוא יַעֲשָּׁה הַטוֹב בְּעֵינָיו, וְיַחְמֹל עֶלְיו וִיתְקְנָהוּ לְהַיטִיב אָחָרִיתוֹ, כְּמַאֲמַר (שם שם): ״וְחָשֶׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יַדְּח מְמֶנוּ נְדָּח״.

